

Nr 158.

Ankom till riksdagens kansli den 30 maj 1944 kl. 2 em.

Utlåtande i anledning av väckta motioner om befrielse för fanjunkaren A. W. Lilienberg från viss återbetalningsskyldighet.

(1:a avd.)

Uti två likalydande motioner, väckta, den ena inom första kammaren av herr *R. Anderberg* (I: 24) och den andra inom andra kammaren av herr *A. Nilsson* i Steneberg (II: 59) har hemställts, att riksdagen måtte besluta befria fanjunkaren *A. W. Lilienberg* från återbetalningsskyldighet av 718 kronor 40 öre, vilket belopp han för mycket uppburit i lön.

Av motionerna och av utskottet införskaffade handlingar inhämtas i ärendet i huvudsak följande.

Lilienberg, som erhållit sin första underofficersutnämning i reserven, innehade under tiden den 12 oktober 1913—30 september 1942 förordnande såsom rullföringsbiträde samt innehar från och med den 1 oktober 1942 förordnande å en för pensionerad underofficer avsedd arvodesbefattning vid Södra skånska infanteriregementet, vilken arvodesbefattning han på grund av uppnådd levnadsålder av 63 år skall frånträda innevarande år. Vid krigsavlöningsreglementets ikraftträdande å rullföringspersonalen från och med den 1 juli 1940 skulle *Lilienberg* hava kommit i åtnjutande av lägre löneinkomster än enligt fredsavlöningsbestämmelserna och till följd härav lät krigskassaavdelningen vid nämnda regementes depå med stöd av 5 § 5 mom. c) krigsavlöningsreglementet i då gällande lydelse till *Lilienberg* utbetala i nämnda stadgande omförd yllnad i månadslönen. Härå gjorde arméförvaltningens civila departements revision anmärkning och framhöll till stöd för anmärkningen, att förenämnda stadgande i krigsavlöningsreglementet ägde tillämplighet allenast å pensionsavgången beställningshavare i reserven, medan *Lilienberg*, vilken vore i reserven direkt utnämnd, icke varit berättigad erhålla ifrågavarande förmån.

Revisionen yrkade för den skull, att det under tiden den 1 juli 1940—den 28 februari 1942 felaktigt utbetalade beloppet — tillsammans 718 kronor 40 öre — måtte återbetalas. I en den 2 juni 1942 av arméförvaltningens civila departement given resolution fastställdes anmärkningen.

Innan anmärkningen i fråga utställdes, hade *Lilienberg* jämte vissa andra rullföringsbiträden hos Kungl. Maj:t anhållit att de under tid då krigsavlöningsreglementet tillämpades måtte få uppbära lön efter högre löneklass än

den för dem i egenskap av i reserven utnämnda underofficerare gällande för att de i avlöningshänseende skulle bliva i möjligaste mån likställda med rullföringsbiträden, som från underofficersbeställning på aktiv stat avgått med pension. Denna framställning föranledde dock icke någon Kungl. Maj:ts åtgärd enligt beslut den 7 november 1941.

En av Lilienberg gjord underdånig framställning om befrielse från återbetalningsskyldighet i fråga om det till honom för mycket utbetalade beloppet, 718 kronor 40 öre, har av Kungl. Maj:t lämnats utan bifall. I utlåtande över denna framställning hemställde arméförvaltningens civila departement på grund av i målet förekomna omständigheter och i betraktande av den jämförelsevis korta tid, som med hänsyn till sökandens levnadsålder återstode till hans entledigande från innehavande arvodestjänst, att Kungl. Maj:t måtte på det sättet bifalla sökandens framställning, att han befriades från återbetalningsskyldighet av 576 kronor, motsvarande det belopp, som han uppburit till och med månaden innan han erhållit del av Kungl. Maj:ts ovanberörda beslut den 7 november 1941.

Utskottet.

Lilienberg torde hava varit övertygad om att han skulle äga uppbära fyllnad i sin månadslön enligt krigsavlöningsreglementet intill det belopp, varmed hans löneförmåner skulle hava utgått, därest fredsavlöningsbestämmelserna alltjämt tillämpats. Vidare är utrett, att Lilienberg saknar förmåga att återbetala hela det till honom felaktigt utbetalade beloppet av 718 kronor 40 öre. På grund av uppnådd levnadsålder skall han den 1 nästkommande oktober lämna innehavande arvodesbefattning, varefter han endast kommer i åtnjutande av honom i egenskap av i reserven utnämnd underofficer tillkommande pension av 38 kronor för månad jämte å densamma belöpande dyrtids- och kristillägg. På grund härav synas enligt utskottets mening billighetsskäl föreligga för att Lilienberg medgives viss befrielse från sin återbetalningsskyldighet till kronan. I likhet med dåvarande arméförvaltningens civila departement anser sig utskottet böra föreslå, att Lilienberg befrias från sin återbetalningsskyldighet mot det att han till kronan inbetalar ett såsom skäligt ansett belopp av 142 kronor 40 öre. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att bestämma den tid, inom vilket detta belopp skall inbetalas till kronan.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, i anledning av motionerna I: 24 och II: 59, medgiva, att fanjunkaren A. W. Lilienberg, därest han inom tid som av Kungl. Maj:t bestämmes till försvarets civilförvaltning inbetalar ett belopp av 142 kronor 40 öre, befrias från återstående betalningsskyldighet till kronan.

Stockholm den 30 maj 1944.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 152.